

Jaarverslag U10 2015

2015 was een bijzonder jaar voor de regionale samenwerking in Utrecht. Het was het eerste volledige jaar waarin 10 gemeenten lichtvoetig samenwerkten op basis van het tijdelijk arrangement. Het was het jaar waarin twee burgemeesters (Jan van Zanen en Frans Backhuijs) 10 gemeenteraden bezochten om over de toekomst van de regionale samenwerking te praten. Een gesprek met één PLACEMAT en één document WE ZIJN GISTEREN BEGONNEN op tafel. Het was het jaar waarin 10 gemeenteraden instemden met de liquidatie van Bestuur Regio Utrecht en groen licht gaven voor de voortzetting van de samenwerking in het U10 netwerk. Op 7 december werden de convenanten getekend. En op 8 december bracht de SG van Binnenlandse Zaken een werkbezoek aan de regio om zich uitvoerig te laten informeren over de Utrechtse vernieuwing in de regionale samenwerking.

In de zoektocht is veel geleerd, onder andere dat juist een lichtvoetig netwerk een goede interactie tussen bestuurstafels, colleges en gemeenteraden raden noodzakelijk maakt. Bij de bespreking van het U10 covenant in de raden, en zeker in het gesprek rondom het PAMFLET bleek dat gemeenteraden veel beter betrokken willen zijn bij wat er speelt aan de bestuurstafels. Mede daarom is er een tamelijk uitgebreid jaarverslag 2015 opgesteld waarin per onderwerp verslag wordt gedaan van de acties uit het tijdelijk arrangement/werkprogramma 2015.

In het trekkeroverleg van 16 december 2015 is afgesproken dat de 10 colleges het jaarverslag 2015 februari voorleggen aan de gemeenteraden en om een reactie vragen. Dat geldt ook voor de voornemens van de bestuurstafels voor het werk dat ze in 2016 onderhanden willen nemen. Verslag en voornemens zijn eerst onderwerp van gesprek in het U10 Beraad(t) van 10 februari 2016. Zie daarvoor tzt de agenda.

Economie

Aan de bestuurstafel economie zijn we in 2015 vooral bezig geweest met de economische onderwerpen die ook een ruimtelijke vertaling hebben: kantoren, bedrijventerreinen en detailhandel. Bij deze drie dossiers speelt ook de provincie een rol van betekenis. Aan de bestuurstafel zijn we van mening dat de gemeenten de eerst aangewezen overheid zijn waar het gaat om het bevorderen van de leefbaarheid, zeker binnen de bebouwde kom.

Leegstaande kantoren en winkels, en verrommelde en/of inefficiënt ingerichte bedrijventerreinen kunnen een zware wissel trekken op de leefbaarheid ter plekke en de aantrekkelijkheid van de gemeente c.q. de regio als vestigingsplaats. Het is evident dat deze problematiek de gemeentegrenzen overstijgt omdat de schaal van de stadsregio de schaal is waarop bedrijven hun vestigingskeuzes maken en klanten hun inkopen doen.

Als gemeenten hebben we convenanten gesloten over bedrijventerreinen (in 2011) en kantoren (in 2014). Daarin is afgesproken hoe we leegstand van kantoren tegengaan en bedrijventerreinen (her)ontwikkelen. Deze afspraken doen recht aan de belangen van de afzonderlijke gemeenten en dragen bij aan een zo gezond mogelijk vestigingsklimaat op regionale schaal. De afspraken worden gemonitord.

Over het algemeen lijkt de provincie van oordeel dat de gemeenten te weinig daadkrachtig optreden op deze dossiers en overweegt haar wettelijke bevoegdheden in te zetten.

Hierover zijn we regelmatig met de provincie in gesprek, waarbij één of twee collega's namens alle 10 spreekt met de betreffende gedeputeerde.

Kantoren

Er is in januari 2015 een zienswijze ingediend op de ontwerp Thematische structuurvisie kantoren 2015 – 2027. De vaststelling van de structuurvisie is daarna opgeschort. Vervolgens zijn er twee brieven gestuurd aan de provincie waarin we erop aandringen om als gelijkwaardige partners het te actualiseren kantorenonderzoek aan te pakken. Niettemin heeft de Provincie Utrecht opdracht gegeven aan bureau STEC om het onderzoek uit 2012 naar de toekomstige behoefte aan kantoorcapaciteit in de provincie te actualiseren. Deze actualisatie is op 17 december 2015 gepresenteerd. Op dit onderzoek wordt de thematische structuurvisie kantoren en zullen mogelijk de provinciale inpassingsplannen worden gebaseerd.

Bedrijventerreinen

De (her)structurering en transformatie van bedrijventerrein is volgens planning uitgevoerd. Gelet op de economische omstandigheden was planning van nieuwe bedrijventerreinen in 2015 niet aan de orde. Eind 2015 is opdracht gegeven om de monitor voor de bedrijventerreinen op te stellen, zoals afgesproken in het convenant. Daarnaast is de provincie begonnen met een onderzoek naar de toekomstige behoefte aan bedrijventerreinen in de regio.

Detailhandel

De provincie heeft een rapport laten opstellen getiteld "naar een toekomstbestendige retailstructuur" en de gedeputeerde heeft laten weten hierover met de gemeenten in gesprek te willen. Wij hebben hierover een brief gestuurd waarin we aangegeven het gesprek aan te willen gaan en de rol en verantwoordelijkheid van gemeenten hierin onderstrepen.

Profilering

Als regio Utrecht hebben we in 2015 en 2014 op de vastgoedbeurs PROVADA gestaan., waar we de aantrekkelijkheid van de regio als vestigingsplaats voor mensen en bedrijven onder de aandacht brengen. Voor bedrijven en talent is gekozen voor het inmiddels bekende trio : “groen, gezond en slim”.

Daarnaast is onderzocht – samen met de noordvleugel – hoe we de regio het beste toeristisch kunnen profileren. Een verkenning n.a.v. het Noordvleugelrapport “ Amsterdam Bezoeken, Holland Zien” bracht ons bij de conclusie dat we de regio Utrecht toeristisch beter moeten organiseren én dat de regio Utrecht zich minder mondiaal dan Amsterdam moet blijven profileren. Het concept ‘live like a local’, fietsend en varend recreëren in het groen, waterlinies en historische buitenplaatsen past ons beter dan massatoerisme bij molens. Tijdens de regionale assemblée op 8 juli is een presentatie gegeven over de mogelijkheden

UTRECHT

van het brand voor de profilering van de regio, Mede naar aanleiding van het gesprek daarover willen we dit merk verder ontwikkelen met onze partners in de hele regio.

Aansluiting onderwijs /arbeidsmarkt

In 2015 hebben we verkend in hoeverre regionale samenwerking de plaatsbaarheid van moeilijk bemiddelbaren op de arbeidsmarkt vergroot. Uitwisseling van kennis en ervaring tussen gemeenten blijkt daarbij een meerwaarde te hebben. Waar het aankomt op het daadwerkelijk in contact brengen van bedrijven en moeilijk bemiddelbaren blijkt het lokale niveau het meest effectief. Over aansluiting onderwijs / arbeidsmarkt in zijn algemeenheid wordt vooral het contact met EBU gezocht.

Europese subsidies

Aanvragen van Europese subsidies oogt ingewikkeld en vergt een lange adem. In de provincie werken de beide grote gemeenten, de provincie en de kennisinstituten samen in het UEFN : Utrecht European Funding Network. Hierin wisselen partners in de provincie kennis en ervaring uit, stellen hun Brusselse netwerken voor elkaar open en stemmen aanvragen in Europese programma's op elkaar af. De andere 24 gemeenten in de provincie kunnen gebruik maken van de kennis die in dit netwerk verzameld is.

Utrechtse ondernemers academie

In 2015 is voor het laatst een regionale subsidie verstrekt aan de Utrechtse Ondernemers Academie, omdat er een bestaande BRU afspraak was die op 1 juli 2015 afliep. Verstrekken van subsidies behoort ons inziens niet tot de taken/werkzaamheden van het U10 netwerk.

Sociaal Domein

Programma Wonen en zorg

In 2015 is uitvoering gegeven aan de acties zoals afgesproken in het regionale actieplan wonen, zorg en maatschappelijke ontwikkeling. Voor het sociale domein betreft dit de thema's beschermd wonen, zorg aan huis en gezamenlijke lobby. In april heeft hierover tevens een gezamenlijke bestuurstafel met wonen plaatsgevonden. In dit verband is ook gesproken met het Platform Langer Thuis Wonen zodat landelijke en regionale expertise op dit gebied kon worden gedeeld. In De Bilt heeft een inspiratiesessie plaatsgevonden over de organisatie van wijk- en buurtteams, mede in relatie tot jeugdbeleid en gespecialiseerde jeugdzorg. Hieraan namen tevens de gemeentelijke coördinatoren deel die met elkaar hebben afgesproken om hieraan een meer structureel vervolg te geven (versterking ambtelijk netwerk). Op 4 november is in Nieuwegein een U10-café georganiseerd over vastgoedtransitie en nieuwbouw voor doelgroepen. Een belangrijke conclusie was dat we meer moeten doen aan gemengd wonen voor doelgroepen. Tijdens de college-ontmoeting van 29 september is het initiatief ontstaan tot de vorming van een bestuurlijke kerngroep vluchtelingen die zich vooral gaat bezig houden met de huisvesting en integratie van statushouders. Deze activiteit is nadrukkelijk niet bedoeld als een aparte bestuurstafel, maar zal worden aangehaakt bij de bestuurstafels wonen en sociaal domein.

Werkgelegenheid en arbeidsmarktbeleid

In het kader van de decentralisatie van zorgtaken naar wijk- en buurtteams is een vervolg gegeven aan de kennisuitwisseling over werkgelegenheid in de zorg. Verder is in Houten een speciale inspiratiesessie over bewonersinitiatieven georganiseerd waarin gemeenten hun kennis hebben gedeeld over bijzondere experimenten en pilots om mensen weer aan het werk te helpen.

Tevens is een themabijeenkomst voorbereid over Agenda Stad en zorginnovatie, om zodoende regionale gezondheidsdoelen te koppelen aan het versterken van onze sterke economische positie op dit gebied. Deze bijeenkomst is uitgesteld naar januari 2016.

Sport

In 2015 zijn de gemeentelijke sportadviseurs een aantal keer bij elkaar gekomen. Bij deze gesprekken schoof ook de Vereniging Sport en Gemeenten aan. Het gesprek over de betere benutting van sportaccommodaties – die op zaterdag vaak te krap zijn, op zondag goed gevuld en door de week overdag vrijwel leeg staan – heeft geleid tot een nader onderzoek naar de maatschappelijk functie van sportverenigingen. Kunnen sportaccommodaties ook meer gebruikt worden voor wijkactiviteiten door de week en overdag? Staan sportclubs ervoor open om ook op het gebied van gezondheid en beweging een breder activiteitenpakket voor de eigen wijk of kern te ontwikkelen? In november is opdracht gegeven aan de Academie van de Stad om dit nader uit te zoeken. Studenten van de USBO zullen sportverenigingen hierover gaan bevragen. Met deze opdracht is 5000 euro gemoeid, dat gefinancierd is uit het werkbudget van de U10-gemeenten. In september waren de sportadviseurs én de wethouders sport te gast bij FC Utrecht. FC Utrecht wil zich graag meer maatschappelijk profileren. Zij is in de gemeenten van de provincie actief bij sportevenementen en andere acties rond gezondheid en bewegen. Spelers van FC Utrecht zijn enkele keren per jaar beschikbaar om op uitnodiging van de gemeente dergelijke evenementen te ondersteunen. Gemeenten gaan hier graag op in, de uitwerking vindt verder bilateraal tussen de betreffende gemeente en FC Utrecht plaats. De sportwethouders hebben met elkaar gesproken tijdens de college-ontmoeting op 29 september 2015. Daar is afgesproken goede voorbeelden en initiatieven met elkaar uit te wisselen en te bezien op welke thema's verdere samenwerking voor de hand ligt. De vorming van een eigen bestuurstafel sport lijkt vooralsnog niet nodig.

Afstemmen decentralisaties

De acties over het afstemmen van de voortgang van de decentralisaties van de z.g. drie zijn verwerkt in bovengenoemde thema's.

Mobiliteit

De bestuurstafel Mobiliteit is een nieuwkomer binnen het U10-netwerk. Negen gemeenten in de regio Utrecht hebben als Bestuur Regio Utrecht (BRU) een sterke traditie opgebouwd van samenwerken op het gebied van mobiliteit. De mobiliteitstaken en –bevoegdheden van BRU zijn op 1 januari 2015 overgedragen aan de provincie Utrecht. Dat we wilden blijven samenwerken op het gebied van mobiliteit, heeft niet ter discussie gestaan. Op 1 juli 2015 is dan ook de bestuurstafel Mobiliteit van start gegaan. Het eerste half jaar heeft vooral in het teken gestaan van agendabepaling: het bepalen voor welke onderwerpen regionale samenwerking meerwaarde heeft.

Gezamenlijke inbreng voor vervoerplan 2016

We hebben onze aandachtspunten voor de nieuwe dienstregeling van U-OV, die op 2 juli 2016 ingaat, met elkaar gedeeld en afgestemd. Dit heeft geresulteerd in een gezamenlijke brief aan de provincie Utrecht, waarin de belangrijkste aandachtspunten voor de nieuwe dienstregeling zijn gebundeld. De provincie heeft positief op deze brief gereageerd en aangegeven waarde te hechten aan de samenwerking. Samen met de provincie is gezocht naar een goed model om de komende jaren ambtelijk en bestuurlijk de gesprekken over het jaarlijkse vervoerplan te laten verlopen.

Regionaal pakket mobiliteitsprojecten

We hebben goede ervaringen met het regionaal afstemmen van mobiliteitsprojecten op het gebied van fiets en OV en willen dat graag blijven doen. De basis voor deze afstemming was altijd een sterke inhoudelijke basis en die traditie willen de gemeenten voortzetten door de uitvoering van de regionale fietsvisie en de streefbeelden OV ter hand te nemen door middel van het aanwenden van RUVV subsidies. Daarom zijn we begonnen met het samenstellen van een regionaal pakket van mobiliteitsprojecten. In een bestuurlijk gesprek met de provincie zijn afspraken gemaakt over de financiering van dit pakket en de wijze waarop gemeenten en provincie samenwerken om het regionale pakket ten uitvoer te brengen.

Belangenbehartiging op landelijk niveau

Namens de bestuurstafel Mobiliteit zit Lot van Hooijdonk aan de OV- en Spoortafel Noordvleugel, waar met NS, ProRail en ministerie van IenM ontwikkelingen in het OV-systeem worden besproken, zodat regionale overheden meer grip krijgen op het functioneren van het hoofdrailnet binnen hun regionale OV-netwerk. Afgelopen jaar is hard gewerkt aan een gezamenlijk toekomstbeeld OV om de gewenste ontwikkelingen in het OV- en spoorstelsel in beeld te brengen. Deze ontwikkelingen hangen nauw samen met de wens om in de regio Utrecht Science Park De Uithof beter met OV te ontsluiten en Utrecht centraal te ontlasten. De Verkenning OV regio Utrecht bracht afgelopen jaar in beeld hoe oplossingsrichtingen er voor de Utrechtse regio uit kunnen zien. De belangenbehartiging voor spoor brengt ook met zich mee dat met ministerie en ProRail voortdurend overleg plaats vindt over investeringen in infrastructuur, bijvoorbeeld in het kader van PHS, Spoorse doorsnijdingen of Randstadspoor. Met NS vindt overleg plaats over het vervoerplan Hoofdrailnet, waarin de aanpassingen in de dienstregeling op het spoor vastgelegd worden.

Aan de bestuurstafel werd tevens gesproken over de regionale inbreng in het project Planstudie Ring Utrecht. Afgesproken is dat gemeenten zelf hun belangen in dit project behartigen en ambtelijk en bestuurlijk de bestuurstafel gebruiken om met elkaar die inbreng af te stemmen.

Ruimte

In 2015 is in regionaal verband veel tijd en energie geïnvesteerd in de ruimtelijk-economische ontwikkeling van de regio. Er is een regioatlas gemaakt, er wordt een koers opgesteld en verkend hoe Utrecht Science Park zich nog sterker tot economische hotspot van de regio kan ontwikkelen. Daarnaast is ingezet op verkenningen en kennisuitwisseling rondom de woningbouwopgave en vitaal landelijk gebied.

Atlas Regio Utrecht en Ruimtelijk-economische koers U10

In samenwerking met de bestuurstafel Economie wordt gewerkt aan een ruimtelijk-economische koers voor de regio. Als eerste stap in dit proces is gewerkt aan de Atlas Regio Utrecht, een verkennende analyse van de regionale samenhang, onderlinge verschillen en de gezamenlijke identiteit van de samenwerkende gemeenten. Op 25 maart vond een U10-café plaats bij RIVM in Bilthoven, die in het teken stond van de regioatlas en is besproken op welke thema's de ruimtelijk-economische koers zich moet gaan richten. In juni is met in een gezamenlijk overleg van de bestuurstafels RO en Economie gekozen voor een richtinggevend motief voor de koers: "groen, gezond en slim". Dit motief, én de inmiddels afgeronde Atlas Regio Utrecht, zijn gepresenteerd in de Regionale Assemblée op 8 juli 2015 in het Centraal Museum. In de tweede helft van 2015 is de koers verder uitgewerkt. In november zijn in dat kader drie verdiepende workshops georganiseerd, met deelname van onder meer raadsleden, bestuurders, ambtenaren, experts en vertegenwoordigers van onze partners.

Dit proces wordt naar verwachting in 2016 afgerond in de vorm van een door de gemeenteraden vast te stellen koersdocument, eventueel voorzien van uitvoeringsprogramma.

Verkenning Regionale Woningbouwopgave

In 2015 is een eerste verkenning afgerond naar de kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwopgave in onze regio. Uit de verkenning is gebleken dat de nu bekende plancapaciteit ontoereikend is om de woningbouwopgave volledig te accommoderen. Gelet op de ontwikkeling van de kwalitatieve vraag naar woonmilieus en woningtypen en de waarde van de landschappen rondom het stedelijk gebied in onze regio heeft het niettemin de voorkeur om binnenstedelijke locaties te ontwikkelen boven het zoeken naar nieuwe uitleglocaties. De conclusies van deze verkenning zijn door alle colleges onderschreven en aan de gemeenteraden van U10 aangeboden. In 2016 zal antwoord moeten worden geformuleerd op de vraag hoe de monitoring en samenwerking (niet alleen tussen gemeenten, maar evt ook met andere partijen) rondom dit thema te consolideren.

Kennisuitwisseling Vitaal Landelijk gebied

Het voorbije jaar vonden een ambtelijke (december 2014) en een bestuurlijke (juni 2015) werksessie plaats rondom een aantal thema's in het landelijk gebied. Daarin kwam vooral de samenwerking en rolverdeling met de provincie als gezamenlijk thema bovendrijven. Ook zijn goede voorbeelden van initiatieven rondom verbreding van de economische basis, zoals recreatie, maatschappelijke functies en duurzaamheid uitgewisseld.

Samenwerking Utrecht-oost/Sciencepark Utrecht

In Utrecht-oost loopt een samenwerkingsproces van publieke en private partijen dat zich richt op versterking van Utrecht-oost als internationaal toonaangevend vestigingsmilieu voor life sciences, duurzaamheid en gezondheid. In 2015 hebben de U10-gemeenten vooral bijgedragen aan de alliantie rondom ontwikkelruimte, waarin wordt gezocht naar mogelijkheden om de groei in en rond het Sciencepark in een groter gebied te accommoderen, bijvoorbeeld door ontwikkelen van satellietlocaties. Voornemen voor 2016 is om de tot nu toe uitgewerkte verkenningen te vertalen naar een gezamenlijke ontwikkelstrategie. Gemeenten in Utrecht-oost participeren deels ook individueel in dit proces, in U10-verband is de regionale inzet afgestemd en is vanuit het proces team inhoudelijke en procesmatige inzet geleverd aan het bredere samenwerkingsproces.

Wonen

Betaalbaarheid en investeringsruimte corporaties

In de eerste helft van 2015 is naar dit onderwerp met enige terughoudendheid gekeken gelet op WoningWet in voorbereiding. Voorop bij de sturing op investeringen van woningcorporaties staat de woonvisie van gemeenten. In de regio Utrecht heeft een aantal gemeenten al een nieuwe visie opgesteld. Een nieuwe woonvisie wordt afgestemd in de regio.

In april 2015 is een U10 café over de woningwet georganiseerd met als voornaamste doel informeren. Op dat moment was de wet en de uitvoering nog niet volledig bekend. De nieuwe woningwet is op 1 juli 2015 vastgesteld. Regionaal is een traject ingezet om de kennis bij gemeenten te vergroten.

Op 9 december 2015 volgt nog een U10 café, doel is discussie over de onderwerpen die regionaal opgepakt moeten worden. In 2016 verandert er veel voor de woningcorporaties, bijvoorbeeld de omvang van het sociale woningbezit en het werkgebied. Centraal staat daarbij de sociale woningvraag in de regio.

Gemeenten moeten eind 2015 afspraken maken met de woningcorporaties. Specifieke financiële kennis bij gemeenten is hierbij noodzakelijk om inzicht te krijgen in de investeringsruimte van woningcorporaties. Regionaal wordt met intervisie en voorlichting de kennis bij gemeenten opgebouwd voor dit inzicht en het maken van de prestatieafspraken.

Nieuwe regionale huisvestingsverordening

In 2014 is gestart met het project naar een nieuwe regionale huisvestingsverordening.

Op 9 maart 2015 is vanuit de U10 een regionale informatiebijeenkomst georganiseerd voor raadsleden en overige betrokkenen. Doel: afstemming resultaten regionale afstemming tussen wethouders wonen van de gemeenten.

Voor de besluitvorming is gekozen voor een gemeentelijke huisvestingsverordening. Dit betekent een verordening met regionale regels en ruimte voor specifiek gemeentelijk beleid. Regionaal betekent bij woonruimteverdeling 16 gemeenten. Behalve de U10 gemeenten zijn dit: Lopik; De Ronde Venen; Oudewater; Montfoort; Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede. De 16 gemeenten werken al samen sinds 1997.

Het project is afgerond per 1 juli 2015 met de vaststelling van een regionale huisvestingsverordening in iedere gemeente. Het model van de regionale verordening en het vooronderzoek is terug te vinden op onze website.

Duurzaamheid

Duurzaamheid wordt door de gemeenten verschillend opgepakt. Regionaal vindt er nog geen coördinatie plaats. In 2015 is er binnen het woondomein vooral nadruk geweest op de woonruimteverdeling en de beschikbaarheid van sociale woonruimte voor de doelgroepen.

Wonen en zorg

In 2015 is uitvoering gegeven aan de acties zoals afgesproken in het regionale actieplan wonen, zorg en maatschappelijke ontwikkeling. Voor wonen betreft dit de thema's woonruimteverdeling, vastgoedtransitie en nieuwbouw en voorlichting wonen. De acties over woonruimteverdeling zijn meegenomen bij de vaststelling van de huisvestingsverordening. Specifiek gaat het hier om de mogelijkheid voor gemeenten om regels op te stellen zodat ouderen sneller kunnen doorstromen van een grotere naar een kleinere woning. In april heeft hierover tevens een gezamenlijke bestuursafdeling met sociaal domein plaatsgevonden. In dit verband is ook gesproken met het Platform Langer Thuis Wonen zodat landelijke en regionale expertise op dit gebied kon worden gedeeld. Op 4 november is in Nieuwegein een U10-café georganiseerd over vastgoedtransitie en nieuwbouw voor doelgroepen. Een belangrijke conclusie was dat we meer moeten doen aan gemengd wonen voor doelgroepen.

Tijdens de college-ontmoeting van 29 september is het initiatief ontstaan tot de vorming van een bestuurlijke kerngroep vluchtelingen die zich vooral gaat bezig houden met de huisvesting en integratie van statushouders. Deze activiteit is nadrukkelijk niet bedoeld als een aparte bestuurstafel, maar zal worden aangehaakt bij de bestuurstafels wonen en sociaal domein.

Energietransitie en duurzaamheid

Bij oprichting heeft de bestuurstafel qua omvang gekozen voor een regio van 15 gemeenten die in 2014 was gevormd in de zgn. ondersteuningsstructuur van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) voor het energie- akkoord van de Sociaal Economische Raad (SER). Naast de U10 gemeenten nemen de gemeenten Wijk bij Duurstede, Utrechtse Heuvelrug, Lopik, Montfoort en Oudewater deel aan deze bestuurstafel. Hierdoor kon gebruik worden gemaakt van in totaal 3 ton subsidie die het ministerie van Binnenlandse zaken via VNG in 2014, 2015 en 2016 beschikbaar stelt voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden gericht op energiebesparing in bestaande koopwoningen. Inmiddels is een stevig ambtelijk en bestuurlijk netwerk ontstaan, waarin met enthousiasme wordt samengewerkt. Vanuit dit netwerk wordt ook veel samengewerkt met Economic Board Utrecht (EBU), de natuur en Milieu Federatie Utrecht (NMU) en provincie Utrecht.

Inventarisatie gemeentelijke wensen en mogelijkheden.

Energietransitie en duurzaamheid is een breed veld. Er bestond nog geen traditie van gemeentelijke samenwerking op dit terrein. Daarom is tijd en aandacht besteed aan het in kaart brengen van thema's waarop de 15 portefeuillehouders duurzaamheid in U10 verband willen samenwerken. De energiebesparing in bestaande woningen kwam hier prominent uit naar voren, evenals het stimuleren van lokale opwek door zon. Dit heeft ertoe geleid dat aan de NMU een opdracht is gegeven om een impuls te geven aan plaatsing van zonnepanelen op maatschappelijk vastgoed zoals daken van sportaccommodaties, scholen ed. Met deze opdracht is 24.000 euro gemoeid. om Samenwerking op het gebied van windturbines is vooralsnog beperkt gebleven tot het uitwisselen van kennis en ervaring.

Aanpak ontwikkelen energiebesparing in de bestaande bouw

Hieruit is in 2015 het programma U-Thuis ontstaan. In de koopsector kan de lokale overheid eigenaren en (ver)bouwende partijen bij elkaar brengen en stimuleren tot energiebesparende maatregelen. Daar richt het programma U-Thuis zich op. Vanuit de waarneming dat vraag en aanbod in de markt voor energetische woningverbetering elkaar nog moeilijk weten te vinden zijn we modulair aan de slag te gaan met een energieloket (Bleeve.nl), met consument gerichte communicatie (zoals de Zonnetoer, de besparingstoer (beide samen met NMU) en de gezamenlijke deelname aan de duurzame huizenroute). Ook bieden we opleiding voor energieambassadeurs en richten we ons op de versterking van (nieuwe) lokale energie-coöperaties en –initiatieven. Deze acties moeten bijdragen aan een hoger bewustzijn van steeds meer woningeigenaren, maar ook meer kennis over wat er mogelijk is. Aan de aanbodzijde wordt gewerkt aan een alliantie van partijen die moeten zorgen voor proposities die beter aansluiten op de (latente) vraag van woningeigenaren. U-THUIS heeft ook de nul-op-de-meter aspiraties van de gemeenten vertaald naar een ondersteuningsstructuur voor geïnteresseerde woningeigenaren (samen met de Stichting (H)eerlijk Wonen) en naar een subsidieregeling voor pilots (samen met de Provincie en de EBU). Ook voor Verenigingen van Eigenaren (appartementengebouwen) is een begeleidingstraject in voorbereiding.

Daarnaast heeft de lokale overheid een taak om bouwvergunningen af te geven.

Harmonisatie van de regelgeving, en wel zodanig dat energiebesparing en verduurzaming worden gestimuleerd kan ertoe leiden dat (ver)bouwers sneller en goedkoper verbouwingen tot bijvoorbeeld nul-op-de-meter woningen kunnen realiseren. De poging om de regelgeving van de 15 gemeenten te harmoniseren is gestaakt toen bleek dat landelijk door

Stroomversnelling al het initiatief was genomen tot de brochure “Stroomversnelling Nederland” waarin de kennis van wet en regelgeving op dit punt bijeen is gebracht en aan gemeenten wordt uiteengezet hoe zij via de lokale regeling de verduurzaming van de woningvoorraad kunnen stimuleren. Over deze brochure zijn twee informatiebijeenkomsten voor beleidsambtenaren en ambtenaren “bouw- en woningtoezicht” gehouden, en de brochure is via bestuurstafel en website verspreid.

Utrechtse proeftuin

De “Utrechtse proeftuin” heeft vooralsnog een lichte vorm gekregen: elke bijeenkomst van een bestuurstafel begint met een presentatie van de gemeente waar we te gast zijn over duurzame projecten in die gemeenten. Dat leidt soms tot nieuwe samenwerking, zoals over de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Nav de presentatie van Zeist over de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed zijn tussen diverse gemeenten contacten ontstaan om elkaar met raad en daad bij te staan. De presentatie van Lomboxnet over smart solar charging heeft ertoe geleid dat de 15 gemeenten de Letter of Intent over dit onderwerp hebben getekend.

plan van aanpak circulaire stad

De bestuurstafel heeft 40.000 euro ter beschikking gesteld om samen met de regionale partners EBU, NMU, USI, het ministerie van Infrastructuur en Milieu, gemeente Amersfoort en gemeente Utrecht, de strategische verkenning cirkelregio Utrecht uit te voeren. Deze verkenning levert enerzijds inhoudelijke kennis om concrete stappen te kunnen zetten naar een meer circulaire economie, en dient ook heel praktisch al inhoudelijk voorbereiding op de nieuwe contracten over afvalinzameling en verwerking die na 2018/2020 nodig zijn.

Jaarrekening 2015

	Begroot	gerealiseerd +/- verplicht
U10 Algemeen	175000	186517
Bijdrage procesmanagement	50.000	50777
Bijeenkomsten colleges en raadsleden	20.000	44853
onderhoud website	5000	14.000
abbonementen en lidmaatschappen	15.000	37
overhead 5,3 fte	75.000	76850
Economie	175.000	227021
monitoring kantoren en bedrijven	20000	12500
PvA detailhandel	30000	4522
Profilering (o.a. Provada)	100000	204999
verbetering aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt	20000	0
bijdrage utrechtse ondernemersacademie	5000	5000
Ruimte	110000	56518
Uitwerken agenda	45000	49926
verkenning woningbouwopgave	25000	0
vitaal landelijk gebied	15000	0
Utrecht oost	25000	6592
Wonen	95000	11603
Verzamelen data	30000	10028
huisvestingsverordening	40000	0
wonen zonder zorgen	25000	1575
Sociaal Domein	15000	5000
Verzamelen demografische data	15000	5000
Energietransitie	60000	64000
In kaart brengen energieopwekking	20000	24000
plan van aanpak energiebesparing bestaande bouw	40000	0
plan van aanpak cirkelregio	0	40000
Totaal	625000	550659

Toelichting

De begroting (middelste kolom) is opgenomen in het werkprogramma / tijdelijke arrangement 2015. Die begroting is nog op één punt gewijzigd : de bijdrage van Woerden (75.000) is toegevoegd aan de inkomstenkant en de overhead van het procesteam is toegevoegd aan de uitgaven kant (76.850) conform de afspraken met DB BRU.

Qua uitgaven is dit is de stand van zaken per 16 december 2015: de uitgaven zullen nog met ca 5000 euro stijgen omdat nog enkele facturen zullen binnenkomen

Verantwoording

Het overschot van ca. 70.000 euro wordt toegevoegd aan de liquidatiebalans van BRU; het naar verwachting positieve eindsaldo hiervan zal bij liquidatie van BRU wordt uitgekeerd aan de dan voormalige BRU gemeenten.

Het werkbudget U10 van 2015 (totaal 625.000) is voornamelijk afkomstig van de programmabegroting BRU (550.000 euro), die op zijn beurt weer gefinancierd wordt uit de regiobijdrage van de 9 BRU gemeenten (3,10 per inwoner) en van de gemeente Woerden (75.000). BRU heeft dit geld in beheer gegeven aan de gemeente Utrecht. Gemeente Utrecht zendt conform afspraak bovenstaande jaarrekening naar BRU. De besluitvorming over de U10 jaarrekening 2015 vindt plaats In AB BRU – als onderdeel van de jaarrekening BRU.